

بررسی شیوه های ارتقاء سلامت روانی شهروندان با بهره گیری از موسیقی و طبیعت با تأکید بر توسعه پایدار فضاهای شهری

محمد مهدی خبیری^{۱*}، سعید ملکی^۲

۱- هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خورموج، دانشجوی مقطع دکتری شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، (Khabiri.Official@gmail.com)

۲- دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز، (Malekis@scu.ac.ir)

چکیده

الگوها و معیارهای بسیاری با توجه به تعدد تعاریف و نوع نگاه و نگرش به پایداری و توسعه پایدار شهری قابل بررسی است. یکی از ارکان ساختاری در الگوهای توسعه پایدار شهری وجود فضاهای عمومی فعال و سرزنده می باشد که شهروندان بتوانند در بستر مناسبی که فراهم شده حضور، فعالیت و تعامل داشته باشند و زمینه را برای ایجاد شهر فرهنگی در راستای توسعه پایدار فراهم آورند. در جوامع کنونی بدلیل روابط پیچیده و کیفیت زندگی شهری که منتهی به عدم تداوم استقرار در فضاهای عمومی شهر شده است، امکان استمرار توسعه پایدار وجود ندارد. از عوامل شناخته شده مؤثر در این مقوله عدم رضایتمندی شهروندان از فضاهای عمومی شهری، عدم توانایی فضاهای شهری در بهره گیری از الگوها و ابزارهای مناسب تأثیرگذار بر سلامت روانی جامعه و ایجاد انگیزه حضور و استفاده و نیز بی توجهی به دغدغه های روانی زندگی مدرن شهری شهروندان است. هدف از این پژوهش بررسی تأثیر هنر و اختصاصاً "موسیقی و آواهای طبیعی در جهت فراهم نمودن عوامل شادی آفرین در جامعه جهت بالابردن رضایتمندی و استمرار حضور شهروندان از محیطهای عمومی شهری در حین گذران زندگی و همزمان با انجام فعالیتهای روزمره است. ما معماران و شهرسازان در صورت شناخت ابعاد مختلف طراحی فضاهای شهری و در کنار آن توجه به خصیصه های گوناگون هنر بویژه موسیقی از یک سو و بکارگیری پتانسیل های نامحدود نهفته در طبیعت از سوی دیگر، بطور قطع می توانیم زمینه توسعه پایدار شهری را با ایجاد آرامش روانی، کمک به برقراری ارتباط روانی صحیح شهروندان، بالا بردن سطح رضایتمندی شهروندان و ایجاد حس تعلق به محیط های شهری فراهم کنیم. نوازش روح انسان توسط آوای نسیم ملایمی که در بین فضاهای مصنوع و دست ساز بشر، پیچیده و با صدای پرندگان هم آوا شده و یا همنوایی صدای پای شهروندان با صدای بارش باران، خلق موسیقی است که هر چند ساخته دست بشر نیست ولی ریتم، ملودی و هم آوایی خود را از ذوق، خلاقیت، دوراندیشی و توجه انسان به جنبه های گوناگون روانشناسی محیطی و طراحی فضاهای شهری کست کرده و نتیجه ای جز سلامت روانی و بدنبال آن ایجاد، تقویت و تسریع روند پایداری شهری ندارد. در راستای نیل به این هدف از روش های کتابخانه ای و تحلیلی و استفاده از نظر صاحب نظران فن جهت استنتاج پاره ای نتایج در قالب شیوه های کلی که شامل راهکارهای کالبدی- بصری، جامعه شناختی، روانشناختی و زیست محیطی استفاده شده است.

واژگان کلیدی: موسیقی، عرصه های عمومی، سلامت روانی شهروندان، توسعه پایدار شهری